

ciper, her ere udtalte navnlig af det ærede Medlem for Maribo Amts 2den Valgkreds og tillige tildels af den ærede Minister, have vi den mest ufri Forfatning, som et Land kan have; thi man lægger Vægten over paa Landstinget og Regeringen og tager ikke Hensyn til det, der egentlig skulde være Løstestangen og Hovedprincippet i vor Forfatning, den egentlige Folkewillie. Jeg tror nu ikke, at dette vil gaa ret længe, det er ogsaa en Spaadom, og den staar lige saa sikkert som den, vi hørte af det ærede Medlem for Maribo Amts 2den Valgkreds. Jeg nærer den fulde Overbevisning, at selve det nuværende Folkething har saa megen Tjellelse for det Hver, det har paataget sig for Vælgerne, og saa megen Overbevisning om Nødvendigheden af en Systemforandring, at det heller end at vige Pladsen her, søger at hævde den Stilling, der alene kan gjøre Forfatningen til en i Virkeligheden fri Forfatning og ikke blot til en Forfatning paa Papiret.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet: Jeg skal væselig ikke inblade mig paa Stridspunkterne mellem den ærede Rigsdagsmand og det ærede Medlem for Maribo Amts 2den Valgkreds (Frederiksen), men overlade til den Sidstnævnte selv, om han vil tage Ordet. Naar den ærede Rigsdagsmand imidlertid syntes at antyde, at jeg i Følge min Udtalelse dog i Noget sluttede mig til ham, skal jeg bemærke, at jeg for saavidt slutter mig til ham, at jeg siger, at dersom Folkethinget vedtager et Lovforslag, som Landstinget ikke vil gaa ind paa, bliver det ikke til Lov, men akkurat det Samme gælder, dersom Landstinget vedtager et Lovforslag, som Folkethinget ikke vil gaa ind paa; thi da bliver det heller ikke til Lov. Det tror jeg netop passer ypperligt med vor Grundlov, og det passer i det Hele taget med en fri Forfatning. — Jeg skal imidlertid slet ikke videre inblade mig derpaa, jeg skal kun inblade mig paa min personlige Stilling, og derfor paa det Bestemteste afsøge en saadan Uttring som den, der kom fra den ærede Rigsdagsmand, at jeg skulde have sagt, at man kun skulde tage Hensyn til Kirkekommissionens Mening, at kun en af Regeringen nedsat Kommissions Mening skulde være den afgjørende, men at man ikke skulde bryde sig om Folkethinget. Dette har jeg aldrig hverken tænkt eller sagt; det fremdrog det ærede Medlem af sit Eget. Jeg har kun sagt, at min Mening var den, at denne Ordning vilde være i høj Grad skadelig og fordærvelig for Menighedslivet og for det kirkelige Liv, og at dette ikke alene er min personlige Mening, men at denne Anskuelse ogsaa har fundet sit Udtryk i Kirkekommissionens Forhandlinger gjennem dens Majoritet, saavel som gjennem den enstemmige Beslutning fra Landstinget; men dette

er noget helt Andet. Det er en Selvsølge, at jeg har maattet fremhæve dette og gjøre det gjældende, men i Øvrigt hævder jeg, at dersom jeg som Kultusminister har en indtrængende Overbevisning om, at Noget vil være skadeligt for visse Interesser, der ere underlagte mig, skal jeg og vil jeg fastholde den, men derfor foragter jeg ingenlunde Andres Mening; jeg tillægger oglaa den en alvorlig Betydning. Der er stor Forstjælnis imellem at henvise til Kirkekommissionen og at henvise til Folkethinget. Forstjælleren er nemlig den, at man, naar man henviser til Kirkekommissionen og til dens Forhandlinger, henviser til Afgjørelser, som vise, at Sagen er bleven fuldstændig forhandlet paa et Sted, hvor man hørt Grunde baade for og imod, hvor den særlig er bleven behandlet, saaledes at der foreligger et endeligt og bestemt Resultat, saaledes at man kan sige: Det og det blev afgjort og vedtaget med saamange Stemmer for og saa mange imod. Derimod maa det ærede Medlem undskyldes, at jeg ikke kan se Folkethinget paa den Maade, han ser den; fordi man her i Folkethinget har et Flertal, som har nogle saa Stemmer flere end Mindretallet, tror jeg ikke, at vi dermed have Folkethinget. (Berg: Jo!) Ja, jeg tror ikke, at man finder Folkethinget saa let; jeg tror, det kan vise sig overfor denne Sag, saaledes som det har vist sig med Hensyn til mange andre Forhandlinger og Udtalelser, der have fundet Sted, at Meningerne kunne forandre sig, og jeg tror at have fuld Tjelle til at sige, at der ikke er nogen saa afgjørende Folkethingstilstede. Her er netop et Tilfælde, hvori den kan valse frem og tilbage, og hvori der kan komme snart en snart en anden Stemning frem. Det er ikke noget Nyt, ikke engang i vort parlamentariske Liv, at man har troet at have Folkethinget fuldstændig fast og sikker for sig, men at den et halvt Aar efter har været en ganske anden. Saaledes som Sagen foreligger, kan jeg ikke pege hen og sige: Her er Folkethinget, hvormod jeg kan sige med Hensyn til Kirkekommissionens Forhandlinger: Saaledes blev Sagen afgjort der.

B. Solm: Den høitærede Minister udtalte en Sætning, som jeg kan være fuldstændig enig i, nemlig den, at naar Folkethinget vedtager en Lov, som Landstinget forkaster, faae vi ingen Lov, men et Andet er, at naar Folkethinget vedtager en Lov, som har Ministeren til Støtte, kan det maaſte dog være, at Landstinget Noget vil forandre sin Stilling. Jeg betragter denne Sag ligesom den foregaaende med noget andre Dine end den ærede Minister, og det er Grunden til, at vi stille os noget forskjelligt. Jeg kan ikke negte, at jeg tror, at den ærede Minister ser for Meget paa Præsterne; men jeg vil spørge: Ere Præsterne til for Menighedens Skyld eller ere